

[Aksel Larsen.]

borøn. Der har man ikke alene at gøre med Vesterhavet, men med Atlanterhavet, hvis Dønninger kan naa ind mellem England og Øerne, mellem England og Norge, og som rammer Jylland netop paa dette Punkt, lidt Nord for Thyborøn, efter hvad Teknikerne forklarer — det er ikke mig, der er saa vis, jeg gentager deres Forklaringer. Vandpresset kommer vinkelret ind paa Kysten, der foregaar Materialvandring, Kysten nedbrydes, og det nedbrudte Materiale skylles langs Kysten nordpaa og sydpaa, nordpaa fra Materialvandringens Nulpunkt og sydpaa nedefter Blaavand.

Havet nedbryder normalt ca. 4 m af Kysten aarlig, Kystens Tilbageknytning er altsaa normalt ca. 4 m aarlig; men paa Tangen ved Thyborøn er den aarlige Tilbageknytning langt større. Hvorfor? Fordi Kanalen findes der, fordi Sandet kan strømme ind igennem Kanalen. Vandets Bevægelser er langt voldsommere, og Tangerne er bøjet tilbage, saa de danner en bred tragtformig Aabning, hvorved Sandet yderligere suges ind. Det bevirker, at man ikke alene maa regne med en nordgaaende Strøm; der er ogsaa en Strøm fra Nord mod Syd gennem Kanalen, og der kommer ogsaa en Strøm fra Syd mod Nord, fordi den sydlige Tange er bøjet nedefter. Sandvandringen gennem Limfjorden bliver derfor voldsommere, og Faren for total Nedbrydning af Tangerne bliver større.

Man har ingen Viden om, at dette Forhold vil ændre sig væsentligt, heller ikke om man gennemfører det i Lovforslaget forudsatte Projekt. Man haaber, at der vil lægge sig noget Sand i Ly af Dækmolerne, men er ingenlunde sikker, og det er muligt, at det først lægger sig og senere bliver ført bort. Men ideale Tilstande vil det ikke skabe, og derfor tør Teknikerne ikke gaa videre, end at de siger, at de haaber, at Tangen vil kunne holde i 150 Aar, hvis man laver dette Anlæg.

Jeg har en Tro paa, at det bliver meget vanskeligt at gennemføre det her foreslaaede Projekt. Jeg er fuldkommen klar over, at det er gennemførligt at bygge dette Anlæg. Det har vi Teknikernes Ord for, og saa stærke skulde Menneskene vel være, at de kunde gøre det; men jeg har ogsaa Teknikernes Ord for, at det er uhyre vanske-

ligt, farefuldt, og at man intet sikkert kan beregne. Man kommer her og siger til os: det koster 92 Mill. Kr. Men naar man kalkulerer med denne store Udgift, skal man samtidig tage i Betragtning, at det efter de foreliggende Beregninger vil koste ca. 4 Mill. Kr. om Aaret at holde Historien i Drift, naar det først er fuldt udbygget. Det er imidlertid kalkuleret. Der gaar en saa voldsom Strøm ind gennem Thyborøn Kanal, der er en saadan Sandvandring, en saadan Bevægelse i Materialerne, saa ingenting er sikkert. Det kan vise sig, at det bliver langt dyrere, at man kommer ud for uforudsete Overraskelser, og det ved Teknikerne udmærket. De har efter al deres Viden og deres Erfaringer gjort deres Beregninger, men de kan ikke garantere for, at dette Overslag vil holde.

Og naar man nu tænker paa andre Ting af den Slags herhjemme, for slet ikke at tale om Hvide Sande, maa man gøre sig klart, at Muligheden for, at der skal ofres langt mere end de 92 Mill. Kr., er til Stede. Men har man først vedtaget Loven og er begyndt at bygge, maa man jo fortsætte, saa nytter det ikke, at man bagefter siger: vi troede, at det kun var 92 Mill. Kr.; havde vi vidst, at det blev 200 Mill. Kr., havde vi aldrig vedtaget det. Det hjælper ikke bagefter; Bordet fanger.

Jeg sagde, at Thyborøn var det uheldigst mulige Sted. Det er ikke blot paa Grund af Strømforholdene og den Slags, som jeg har talt om, men det er ogsaa paa Grund af Bundforholdene. Vandbygningsvæsenet siger, at der findes nogle Meter Sand, og derefter findes der i indtil 40 m Dybde ud for Thyborøn under Sandet det saakaldte Limfjordsklæg, som er en langt løsere Masse end Sandet, som langt lettere kan sættes i Bevægelse og skylles bort af Vandet, og som man ikke kan fundere i. Det er derfor, Molerne ikke kan funderes i fast Bund. Ganske vist har Christiani & Nielsen talt om, at de maaske kunde gøre det; men de er gaaet fra det igen, fordi det er en kolossal Dybde at fundere i. Man har tænkt sig at bygge disse Moler paa løs Bund, altsaa saa at sige svømmende oven paa denne løse Masse. Det vil gøre Molerne langt dyrere, for de skal bygges bredere, ellers kan de ikke hvile paa det, og alligevel kan man spørge: Bliver det ikke under-